

2101002502020002
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
BACHELOR OF ARTS (EXTERNAL) (SECOND YEAR)
POPULATION EDUCATION - LEVEL 2

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 100]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

a. Name of the Examination: **BACHELOR OF ARTS
(EXTERNAL) (SECOND YEAR)**

b. Name of the Subject: **POPULATION EDUCATION –LEVEL 2**

c. Subject Code No: **2101002502020002**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.

3. Figures to the right indicate full marks of the question.

4. All questions are compulsory.

5. Marks for each question are equal.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 વસ્તી શિક્ષણ એટલે શું? વસ્તી શિક્ષણનું કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્વની સવિસ્તૃત ચર્ચા કરો. **20**

What is Population Education? Discuss in detail the scope and importance of Population Education.

અથવા

OR

ભારતમાં વસ્તી વધારાના કારણો જણાવી ભારતીય અર્થતંત્ર પર પડતી તેની અસરોની ચર્ચા કરો. **20**

State the causes of population growth in India. Discuss its effect on Indian economy.

Q.2 વસ્તી ગણતરીની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી વસ્તી ગણતરીનું મહત્વ સમજાવો. **20**

State the characteristics of population census and explain the importance of Population census.

અથવા

OR

નોંધણી પદ્ધતિનો અર્થ સમજાવી નોંધણી પદ્ધતિનું મહત્વ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. 20

State the meaning of Registration system. Discuss the importance and limitations of Registration system.

Q.3 પ્રજનન ક્ષમતા એટલે શું? પ્રજનન ક્ષમતાને અસર કરતા પરીબળો સમજાવો. 20

What is fertility? Explain the factors affecting fertility.

અથવા

OR

સ્થળાંતર એટલે શું? સ્થળાંતરના પ્રકારો જણાવી સ્થળાંતરના કારણો સવિસ્તાર સમજાવો. 20

What is migration? Explain in detail types and causes of migration.

Q.4 માલ્થસનો વસ્તી સિધ્ધાંત સમજાવી તેની મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. 20

Explain the Malthusian theory of population. Discuss its limitations.

અથવા

OR

કુટુંબનિયોજન એટલે શું? ભારતમાં કુટુંબનિયોજન કાર્યક્રમની વીશિષ્ટતાઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 20

What is family planning? Discuss the detailed explanation of main peculiarities of family planning programme in India.

Q.5 ટૂકનોંધ લખો: (કોઈ પણ બે)

20

Write Short Notes: (Any Two)

- 1) યુવાનો અને વસ્તીશિક્ષણ
Youth and population education
- 2) મૃત્યુદરને અસર કરતાં પરિબલો
Factors affecting death rate
- 3) કુટુંબનિયોજનની આવશ્યકતા
Need of family planning
- 4) વિશ્વ વસ્તીવૃદ્ધિના અંદાજો
Estimation of world population growth

*****